

Total number of printed pages-4

2 SEM ITEP (BA/BSc) B.Ed EDU1 C2

2026

(June)

**PHILOSOPHICAL AND SOCIOLOGICAL
PERSPECTIVES OF EDUCATION**

Paper : EDU1 C2

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

1. Answer the following questions : **(any eight)**

1×8=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো আঠটা)

(a) What is Avidya?

অবিদ্যা কি?

(b) Write an aim of education according to Buddhist traditions.

বৌদ্ধিক পৰম্পৰা মতে শিক্ষাৰ এটা লক্ষ্য লিখা?

(c) Who was the founder of Yoga Philosophy?

যোগ দৰ্শনৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন আছিল?

(d) Name an educational institution developed on thoughts of Gurudev Rabindranath Tagore.

গুৰুদেৱ ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ চিন্তাধাৰাৰে বিকাশ হোৱা এটা শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম লিখা।

(e) What is Value Education ?

মূল্যবোধ শিক্ষা কি?

(f) What is Metaphysics ?

অধিবিদ্যা কি?

(g) What do you mean by formal education ?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা মানে তুমি কি বুজা?

(h) Mention *one* method of teaching as advocated by Vedanta Philosophy.

বেদান্ত দৰ্শনে পোষকতা কৰা শিক্ষণৰ এটা পদ্ধতিৰ উল্লেখ কৰা।

(i) Write *one* value with special reference to 21st century.

একবিংশ শতিকাৰ প্ৰসঙ্গক্ৰমে এটা মূল্যবোধ লিখা।

(j) From which language is the word 'Philosophy' derived ?

দৰ্শন শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?

2. Answer the following : **(any three)** $2 \times 3 = 6$
তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো তিনিটা)

(a) Write *two* merits of Swadhyaya.
স্বঅধ্যয়নৰ দুটা গুণ লিখা।

(b) Mention *two* aims of education with reference to Cognitive theories of Education.

শিক্ষাৰ জ্ঞানগত তত্ত্বৰ প্ৰসঙ্গত শিক্ষাৰ দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

(c) What is meant by pedagogical issues in value education?

মূল্যবোধৰ শিক্ষাত শিক্ষাবিজ্ঞানৰ সমস্যা বুলিলে কি বুজায়?

(d) What is the view of Gandhiji regarding curriculum?

পাঠ্যক্ৰম সম্পৰ্কত গান্ধীজীৰ মত কি?

3. Discuss the values enshrined in Indian Constitution. 8

ভাৰতীয় সংবিধানত সমৃদ্ধ মূল্যবোধৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or

Explain about convocation message in Taittiriya Upanishad.

তৈত্তিৰীয় উপনিষদৰ সমাবৰ্তন বার্তাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

4. (a) What is Idealism? Discuss its implication for educational process.

$2+10=12$

আদৰ্শবাদ কি? শৈক্ষিক প্ৰক্ৰিয়াত ইয়াৰ প্ৰয়োগৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) What is Yoga Philosophy? Explain the aims and process of education according to Yoga Philosophy. $2+10=12$

যোগ দৰ্শন কি? যোগ দৰ্শনৰ মতে শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

Or

Discuss the contribution of J. J. Rousseau and Swami Vivekananda to the field of Education. $6+6=12$

শিক্ষা জগতলৈ জে জে ৰুচ' আৰু স্বামী বিবেকানন্দৰ বৰঙণিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Explain the aims and process of education according to Sri Aurobinda Ghosh. Write about educational institutions developed on thoughts of Ghosh. $10+4=14$

শ্ৰী অৰবিন্দ ঘোষৰ মতে শিক্ষাৰ লক্ষ্যসমূহ আৰু প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা। তেওঁৰ চিন্তাধাৰাৰে বিকাশ হোৱা শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠানৰ বিষয়ে লিখা।

Or

Describe the nature of education. Discuss the relationship between Philosophy and Education. $7+7=14$

শিক্ষাৰ প্ৰকৃতি বৰ্ণনা কৰা। দৰ্শন আৰু শিক্ষাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।